Súd:	Okresný súd Prievidza
Spisová značka:	18C/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3823218735
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI:	ECLI:SK:OSPD:2024:3823218735.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Zuzanou Kotríkovou v spore žalobcu: A. B. C., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX/XX, F., občan SR, právne zastúpený: Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., so sídlom G. Švéniho 6, Prievidza, IČO: 50 595 652 proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, v konaní o určenie nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2500,- Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy v lehote 15 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, podanou na tunajší súd dňa 19.07.2023 domáha určenia nemajetkovej ujmy v sume 3 272,73 Eur s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne zo sumy 2 619,87 Eur od 05.03.2023 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že je príslušníkom hasičského a záchranného zboru a vykonáva službu v služobnom pomere podľa zák.č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej v texte ako ,,HaZZ“), pracuje v hodnosti nrtm. vo funkcii hasič - záchranár Hasičskej stanice so sídlom v G. oddelenie prevádzkovo-technické Okresného riaditeľstva HaZZ v H. Krajského riaditeľstva HaZZ v I.. V podstate celý svoj profesijný život pracuje v zbore, pri výkone činnosti pre žalovaného mu vznikla škoda tým, že bol dlhodobo nútený pracovať nad rámec týždenného pracovného času v dôsledku porušenia práva Európskej únie resp. jej aktu konkrétne Smernice 2003/88/ES Európskeho parlamentu a Rady z 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času. Táto smernica bola žalovaným nesprávne implementovaná resp. v časti nebola implementovaná vôbec do právneho poriadku SR, týmto postupom žalobcovi vznikla škoda porušením únioového práva žalovaným ako členským štátom EU spočívajúca v nemajetkovej ujme. Smernica 2003/88/ES z 4.11.2003 a to konkrétne čl. 6 a) - týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi inými práv. predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami a b) - priemerný pracovný čas pre každé obdobie 7 dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. Je potrebné uviesť, že nárok, ktorý si žalobca uplatňuje súdnou cestou bol opakovane (najmenej 25krát) predmetom rozhodovania odvolacích súdov SR, kedy odvolacie súdy rozhodli v prospech žalobcu a teda opakovane konštatovali vznik škody porušením únioového práva a nemajetkovej ujmy žalobcu. Žalobca predžalobnou výzvou oslovil žalovaného, aby uspokojil nárok mimosúdne, na túto výzvu žalovaný reagoval tak, že nárok odmietol a odporučil žalobcovi, aby sa obrátil na súd. Pasívne vecne legitimovaným je Slovenská republika, za ktorú v danej veci koná Ministerstvo vnútra SR.

Žalobcom tvrdený skutkový stav v žalobe: žalobca tvrdí , že jeho týždenný pracovný čas je rozvrhnutý nerovnomerne, keď sa skladá zo 17-hodiných pracovných zmien (ako výkon služby), po ktorých nasleduje 7-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, celkovo tak v rámci jednej pracovnej zmeny strávi na pracovisku minimálne 24 hodín. Jeho výkon je rozdelený na a) aktívnu služobnú pohotovosť (práca nadčas) a b) neaktívnu časť pracovnej pohotovosti a to dlhoročne a teda aj dlhšie, ako je ním žalované obdobie. Žalobca ďalej uvádza, že jeho služobné pohotovosti sú určované na čas nočných hodín a ak počas služobnej pohotovosti dôjde k vyhláseniu poplachu a je vyslaný na zásah, mení sa služobná pohotovosť na prácu nadčas (aktívna časť služobnej pohotovosti). Na stanici, kde žalobca pracuje, sa striedajú 3 zmeny a každý tretí deň on v rámci svojej zmeny odslúži 24 hodín a následne má 2 dni voľno. Ide o nerovnomerne rozvrhnutie pracovného času a mesačne každá zmena takto odslúži 10 pracovných zmien, a každý 3. mesiac je to až 11 pracovných zmien. V službe žalobca strávi bežne 240-264 hodín mesačne, v tom ale nie sú zahrnuté hodiny nadčasov , pri 7 hodinách pracovnej pohotovosti x 10 zmien za mesiac ide o minimálne 70 hodín pracovnej pohotovosti, čo ročne znamená aj 840 hodín pracovnej pohotovosti. Za žalované obdobie t.j. od 04/2021 do 03/2023 podľa priloženej tabuľky odpracoval 1293,71 hodín nadčasov, pričom z toho existuje aktívna časť pracovnej pohotovosti a pracovná pohotovosť. Keď má pracovnú pohotovosť, musí sa zdržiavať na pracovisku, nemôže sa vzdialiť, musí byť pripravený na zásad, výjazd sa musí vykonať do 1 minúty od vyhlásenia, aj neaktívnu časť pracovnej pohotovosti je povinný tráviť na pracovisku, pričom táto neaktívna časť pracovnej pohotovosti sa nezapočítava do Fondu pracovného času, čo znamená, že v jednom mesiaci (napriek tomu že odpracuje napr. 230 hodín) do fondu sa mu započíta len 160 hodín. Žalobca tvrdí, že jeho týždenný pracovný čas značne presahuje 40-hodinový služobný čas a aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín. Podstata nemajetkovej ujmy spočíta v porušovaní jeho osobnostných práv spočívajúcich v ochrane zdravia, psychickej a telesnej integrity, nedostatku primeranej doby na odpočinok, v porušovaní práva na súkromie a rodinný život. Služobná pohotovosť mu je platená vo výške 15% zo sumy príslušnej časti služobného platu, pri nariadenej služobnej povinnosti 50% služobného platu. Za primeranú náhradu žalobca považuje rozdiel medzi peňažnou náhradou (podľa § 122 ods. 1 zák. o Ha ZZ t.j. 15% alebo 30% počas pracovnej pohotovosti, v prípade jej odpracovania 50% z hodinovej odmeny za príslušný kal. mesiac) a peňažnou náhradou podľa § 122 ods. 2 písm. a) zák. o HaZZ. Nemajetkovú ujmu žalobca určuje súčinom odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 Zák. o HaZZ za príslušný kal. mesiac a sumy zodpovedajúcej 15% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kal. mesiac. Ide o rozdiel medzi 35%-nou náhradou a 50%-nou náhradou odmeny, čo v prípade neaktívnej časti služobnej pohotovosti predstavuje za žalované obdobie sumu 3196,36 Eur. V prípade odpracovanej služobnej pohotovosti žalobca určuje nemajetkovú ujmu v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy 30% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kal. mesiac, ide o rozdiel medzi 20%-nou náhradou a 50%-nou náhradou odmeny, čo v prípade aktívnej časti služobnej pohotovosti je suma 76,37 Eur za žalované obdobie. Z výpočtu vyplýva, že žalobca si uplatňuje nárok vo výške 3272,73 Eur, pričom takáto výška odškodnenia podľa neho spĺňa odškodňovaciu úlohu a je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora, ktorú žalobca uvádza. Na úhradu sumy 2619,87 žalobca žalovaného vyzval dňa 31.01.2023, ktorý mu odmietol uvedenú sumu zaplatiť s odôvodnením, aby sa žalobca obrátil na súd, žalobca žiada aj príslušenstvo a to úrok z omeškania vo výške 7,5 % ročne zo sumy 2619,87 Eur odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti uvedenom v predžalobnej výzve, ktorá bola žalovanému doručená dňa 02.02.2023 a lehota na dobrovoľné plnenie žalovanému uplynula po 30 dňoch, t.j od 05.03.2023. Žalobca si uplatňuje aj trovy konania.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril na č.l. 148, podaním z 31.08.2023, doručeným do sporu dňa 31.08.2023. Žalovaný namieta tvrdenie žalobcu, že vo všetkých žalovaných sporoch bolo rozhodnuté v prospech žalobcu, ďalej namieta neprimeranú výšku požadovanej škody, priemerná výška doposiaľ priznanej škody resp. nemajetkovej ujmy v obdobných veciach predstavuje podľa žalovaného cca 1000 až 2500 Eur. Ak si žalobca uplatňuje škodu podľa zák.č. 514/2003 Z.z. ako to v žalobe tvrdí, tak žalovaný namieta nesplnenie podmienok pre uplatnenie škody podľa cit. zákona, pretože podľa § 15 ods. 1 cit. zák. je potrebné predbežné prerokovanie nároku na náhradu škodu, čo je obligatórna náležitosť podania žaloby na súde (nárok na NŠ spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného). Podľa § 16 ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody resp. uspokojí len jeho časť, až potom sa poškodený môže domáhať jeho uspokojenia na súde a až potom , čo žiadateľovi bolo písomne oznámené, že jeho nárok nebude uspokojený a márne uplynula lehota 6 mesiacov od doručenia jeho žiadosti na náhradu škody. Žalovaný tvrdí, že nárok nebol predbežne prerokovaný a nie sú splnené

zákonné predpoklady vymedzené v § 3 zák.č. 514/2003 Z.z.: 1.protiprávny úkon(nesprávny úradný postup) + 2. škoda + príčinná súvislosť. V prípade žalobcu nebol naplnený prvý predpoklad, lebo všetky jeho mzdové nároky boli žalobcovi vyplatené, nebol naplnený ani druhý predpoklad – vznik škody a nebol naplnený ani tretí predpoklad – príčinná súvislosť. Žalobca si nesprávne vykladá pôsobnosť smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len Smernica) ktorá sa nevzťahuje na príslušníkov HaZZ. Žalovaný tvrdí, že z čl. 2 Smernice možno vyvodiť záver, že rozsah pôsobnosti smernice sa neuplatňuje na odvetvia činnosti, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. A vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času sa smernica na služobný pomer príslušníkov Ha ZZ nevzťahuje v plnom rozsahu a preto jej ustanovenia nemohli byť porušené, ako to tvrdí žalobca. Štátnu službu príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice 89/391/EHS v čl. 2 ods. 2 Smernice, preto sa Smernica nevzťahuje na príslušníkov HaZZ. Žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie v tomto spore keď tvrdí, že žalobu pre netransponovanie smernice resp. nesprávnu transpozíciu smernice môže podať len Európska komisia na Súdny dvor EU a fyzická/právnická osoba, ktorá bola týmto dotknutá a to na vnútroštátny súd členského štátu EU, žalobca však nezažaloval svojho zamestnávateľa ale štát, v mene ktorého koná ústredný orgán verejnej správy, žalobca mal naviac upozorniť svojho zamestnávateľa na to, že mu bola určovaná pohotovosť nad smernicou povolený limit, čo neurobil a žiadať, aby mu takto určovaná nebola, žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie a tvrdí, že nie je daná. K transpozícii žalovaný uviedol, že Smernica v zásade ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času, žalobca tvrdí, že malo dôjsť k nesprávnej transpozícii Smernice do zákona č. 315/2001 Z.z. kedy podľa žalobcu sa doba služobnej pohotovosti nezapočítava do týždenného pracovného času hasičov. Ale čl. 2 Smernice bol riadne transponovaný do zák.č. 315/2001 Z.z. (§ 85,86/1 až 3, § 92/1), do kolektívnych zmlúv za roky 2019 až 2023, rovnako tak čl. 6 Smernice bol transponovaný do § 86 ods. 1 zák.č. 315/2001. Žalobcovi sa podľa žalovaného nepodarilo preukázať, že by štát neprebral smernicu do zákona správne. Podľa čl. 16 písm. b) Smernice členské štáty môžu ustanoviť pre uplatňovanie čl. 6 referenčné obdobie nepresahujúce 4 mesiace. Pre zhodnotenie oprávnenosti nároku žalobcu v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice je potrebné vypočítať priemerný pracovný čas žalobcu v sledovaných referenčných obdobiach. Odchýlne možno referenčné obdobie v určitých prípadoch predĺžiť v súlade s čl. 19 Smernice a s poukazom na § 86 ods. 1 zák.č. 315/2001 Z.z. služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času na Okresnom riaditeľstve HaZZ v H., hasičská stanica v G. vychádza z organizácie výkonu štátnej služby na 3 zmeny, ktoré sa striedajú po 24 hodinách služobného dňa (pre roky 2020 a 2021 bol výkon štátnej služby v trvaní 17 hodín a bezprostredne nadväzujúcej služobnej pohotovosti na pracovisku v trvaní 7 hodín, v rokoch 2022 a 2023 bol výkon štátnej služby v trvaní 16 hodín, na ktorý bezprostredne nadväzovala služobná pohotovosť na pracovisku v rozsahu 8 hodín, tak, aby nasledovala doba 48 hodín odpočinku. Čo sa týka referenčného obdobia, tak nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na 6 mesiacov, pričom kolektívne zmluvy a zákon o ZaHH dostatočne ustanovujú počty hodín služobného času hasičov, počas ktorého hasiči vykonávajú štátnu službu, ako aj rozsah hodín služby nadčas za príslušný rok. Žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. Žalovanému nie je zrejmé, ako žalobcovi mohla vzniknúť ním uplatnená škoda. Žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil škodu, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú mimochodom bol žalobca v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný. Počas služobnej pohotovosti žalobca nemusí uskutočňovať žiaden výkon práce z vlastnej iniciatívy ale iba na základe pokynu svojho zamestnávateľa, čo znamená že nemusí byť bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti. Napriek tomu zamestnávateľ žalobcovi vypláca dohodnutú odmenu za tento čas. Žalobca tiež neprejavil snahu s cieľom odvrátiť, obmedziť alebo upustiť od protiprávneho zásahu do jeho súkromného života, neoznámil nadriadenému resp. vedúcemu služobného úradu , že odmieta vykonávať služobnú pohotovosť , ktorú pociťuje ako ujmu. Žalovaný má za to, že zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ je postačujúce, vzhľadom na neexistenciu preukázanej ujmy u žalobcu. Žalobca mal možnosť sa pred nástupom na vykonávanie štátnej služby v HaZZ oboznámiť so všetkými podmienkami výkonu služby , vopred vedel o platových podmienkach aj o služobnej pohotovosti a služobnom čase s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času a akceptoval ich bez výhrad zložením služobnej prísahy. Žalobca neuvádza konkrétne skutočnosti, čím a aká škoda mu bola spôsobená. K spôsobu a výpočtu výšky náhrady škody žalobcom žalovaný udáva, že má za to, že podľa spôsobu výpočtu náhrady škody má žalovaný za to, že žalobcom uplatnený nárok je nárokom mzdovým. Priloženú tabuľku nemožno považovať za dôkaz, ktorý by preukazoval výšku nemajetkovej ujmy. Žalobca neodvodzuje

svoj nárok z porušenia Smernice ale podľa jeho nedostatočného ohodnotenia služobnej pohotovosti. Nemajetková ujmy mohla vzniknúť až konkrétnym porušením ust. Smernice a len v rozsahu tohto porušenia. Žalobca si uplatnil mzdový nárok. Žaloba je nekonkrétna a zmätočná, nie je z nej jasné, čoho sa žalobca podanou žalobou domáha, žaloba je nekonkrétna, pričom skutkové tvrdenia nemožno nahradiť odkazom na predložený dôkaz (tabuľka), žaloba je absolútne zmätočná. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobca nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života, či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, nepriaznivom zdravotnom stave a to v príčinnej súvislosti s výkonom povolania. Žalobca nepreukázal existenciu závažnej ujmy, pričom dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalobcom uplatnený nárok a metóda jeho výpočtu je neopodstatnená. K úroku z omeškania žalovaný namietal, že ide o rozporný nárok z dôvodu, že v prípade nemajetkovej ujmy vzniká povinnosť túto uhradiť až dňom právoplatného rozhodnutia súdu. Žalovaný vzniesol aj námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza, kedy mal za to, že ak žalobca namieta nesprávnu transpozíciu a aplikáciu Smernice, túto má vykonať ústredný orgán štátnej správy, pričom transpozícia smernice patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra SR miestne príslušným súdom je okresný súd, v ktorého obvode má ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za transpozíciu namietanej smernice svoje sídlo, preto žalovaný navrhuje, aby vec bola postúpená na Mestský súd Bratislava IV, ktorému zároveň žalovaný navrhuje, aby súd žalobu zamietol.

3. V Replike z 20.11.2023 na č.l. 190 žalobca uviedol, že pravdou je, že vo všetkých podobných prípadoch súdy rozhodli v prospech príslušníkov HaZZ a v každom prípade vyhoveli otázke finančnej kompenzácie , aj keď nie úplne, rozhodli rozdielne. Ak žalovaný vo vyjadrení tvrdí o ustálenej výške ujmy od 1000 do 2500 Eur, tak napriek tomu nevyriešil tento nárok mimosúdne. Argument žalovaného o nedostatku v absencii predbežného prerokovania nároku, nie je podľa žalobcu správny, pretože súdy túto otázku rozhodujú ustálené. Žalobca má za to, že argumentácia žalovaného je preto účelová, s cieľom vyhnúť sa uznaniu nároku a jeho kompenzácii. K tvrdeniu, že smernica bola správne prevzatá do právneho poriadku SR žalobca uviedol, že opakovane o tom už rozhodli odvolacie súdy a bolo tak už judikované, že predmetná smernica bola nesprávne implementovaná do právneho poriadku SR a že došlo k jej nesprávnemu výkladu. Ak žalovaný tvrdí, že nevznikol žalobcovi nárok na náhradu škody, keď žalobca neprekročil určený maximálny týždenný čas a bol mu riadne poukazovaný príjem , ide z jeho strany o nesprávne, účelová tvrdenia s cieľom vyhnúť sa plniť zo zákonnej povinnosti. Žalovaný je zodpovedný, že žalobca prekračuje v Smernici určený maximálny týždenný pracovný čas. Tvrdenie žalovaného, že v mieste pracoviska má žalovaný vytvorený priestor na odpočinok, oddych a spánok neobstojí, pretože žalobca na pracovisku musí byť pripravený kedykoľvek nastúpiť do aktívnej časti služobnej pohotovosti. A ak žalobca v neaktívnej časti pracovnej pohotovosti musí byť na pracovisku sústavne a neodkladne pripravený vykonávať aktívnu časť pracovnej pohotovosti, je vyjadrenie, že nemusí byť bdelý, zarážajúce. K nároku na úrok z omeškania odkázal na už ustálenú judikatúru. S námietkou miestnej nepríslušnosti nesúhlasil.

4. V Duplike z 06.12.2023 na č.l. 199 žalovaný uviedol, že zotrváva na svojom vyjadrení k žalobe, s ktorou nesúhlasí. Má za to, že sa v dostatočnej miere vyjadril ku všetkým relevantným skutkovým aj právnym tvrdeniam protistrany, argumentujúc neexistenciou závažnej ujmy v morálnej sfére žalobcu ako nevyhnutnej kategórie determinujúcej danosť nároku na náhradu škody a to v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s porušením Smernice vo vzťahu k osobe žalobcu, žalovaný sporoval všetky skutočnosti, ktoré žalobca uvádza, či už v žalobe alebo v replike. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach konkrétneho prípadu existencia závažnej ujmy, ktorú treba riadne a konkrétne preukázať, k čomu dôkazné bremeno nesie žalobca, ktorý musí preukázať na konkrétnych skutkových okolnostiach , že zásah nielen že mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu v jeho súkromnom živote, rodinnom prostredí, profesionálnej sfére či inom prostredí. Žalobca toto nepreukázal, pretože žalovaný navrhuje súdu, aby žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

5. O nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci na námietku žalovaného o miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 21.02.2024, č.k. 6NcC/33/2023 – 207 tak, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci je dôvodný a na konanie vo veci je miestne príslušný Okresný súd Prievidza s odôvodnením, že uplatnený nárok žalobcu spočíva v škode resp. nemajetkovej ujme, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia jeho únijného práva na 48-hodinový týždenný pracovný čas v dôsledku nesprávneho prebratia smernice EÚ č. 2003/88/ES Slovenskou republikou – Ministerstvom vnútra SR, jeho

zamestnávateľom. Za skutočnosť, zakladajúcu žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody (ujmy) treba považovať vznik škody (ujmy), ako reálny dôsledok namietanej správnosti implementácie smernice Slovenskou republikovou a nie nesprávnu implementáciu a aplikáciu tejto smernice, pretože samotným neimplementovaním smernice do slovenského právneho poriadku ešte ujma nevznikla, až v dôsledku vzniku škody možno uvažovať o existencii nároku na náhradu škody. Miestom vzniku škody (ujmy) sa nerozumie miesto, na ktorom bola porušená určitá právna povinnosť, ale miesto, kde nastal škodový následok jej porušenia. Preto ak žalobca tvrdí, že mu vznikla škoda v dôsledku nesprávnej implementácie smernice v otázke jeho týždenného pracovného času, je zrejmé, že táto mohla vzniknúť a škodlivý následok mohol nastať jedine počas výkonu jeho stálej štátnej služby, teda v mieste jej výkonu, ktoré sa nachádza v obvode Okresného súdu Prievidza, ktorý je tak miestne príslušný na konanie.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 30.10.2024 v prítomnosti oboch sporových strán, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, prednesmi zástupcov strán sporu a oboznámením s listinnými dôkazmi, ktoré tvoria obsah súdneho spisu a to najmä:
Č.l. 1 žaloba
Č.l.9 tabuľka
Č.l. 11 rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľa HaZZ v I.
Č.l.12 oznámenie o sume a zložení platu
Č.l. 13 výplatné pásky za žalované obdobie
Č.l.17 pokus o zmier
Č.l. 19 stanovisko Ministerstva vnútra SR k pokusu o zmier
Č.l. 20 Smernica EP a rady 2003/88/ES z 4.11.2003
Č.l.26 rozsudok Súdneho dvora C-118/08
Č.l. 35 rozsudok Súdneho dvora C-14/04
Č.l.62 rozsudok Súdneho dvora 106/77
Č.l. 64 rozsudok Súdneho dvora C-397/01 a C-403/01
Č.l.87 rozsudok súdneho dvora C-243/09
Č.l.92 rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 2CoPr/3/2019
Č.l. 98 rozsudok súdneho dvora C-518/15
Č.l.104 rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 15Co/6/2020
Č.l.109 rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 9CoCsp/4/2020
Č.l. 122 rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co/163/2021
Č.l.142 žiadosť žalovaného o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k žalobe
Č.l.148 vyjadrenie sa žalovaného k žalobe z 31.08.2023
Č.l.163 rozsudok Súdneho dvora C-107/19
Č.l.167 uznesenie Súdneho dvora C-437/05
Č.l. 171 Rozsudok Súdneho dvora C-344/19
Č.l.181 postúpenie veci na Mestský súd Bratislava IV
Č.l.190 replika z 20.11.2023
Č.l.200 duplika z 06.12.2023
Č.l. 204 nesúhlas Mestského súdu BA IV s postúpením
Č.l.207 Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 21.02.2024 a ostatným obsahom spisu.

7.Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

8. Z rozhodnutia riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v I. zo dňa 17.10.2022 súd zistil, že žalobca bol preradený trvale na funkciu hasič záchranár Hasičskej stanice so sídlom v G., oddelenia prevádzkovo-technického Okresného riaditeľstva HaZZ v H. Krajského riaditeľstva HaZZ v I..

9. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že v zbore pracuje od roku 2021, táto práca je jeho vysnívaným povolaním, už od útleho veku chcel byť hasičom. Všetku svoju prípravu na vzdelávanie tomu prispôsobil, má ukončené vysokoškolské vzdelanie na Vysokej škole H. B. J. so zameraním na hasičskú záchrannú službu, študoval 5 rokov. Pôsobí aj v dobrovoľnom hasičskom zbore Obce F.. Už počas vysokoškolského štúdia si dával žiadosti o prijatie do HaZZ. Všetko tomu podriadil. Aktuálne pracuje v nastavenom režime 1-2-1-2 (1x 24-hodinová služba, 2 dni voľno, 1x24-hodnová služba, 2 dni voľno) od roku 2021, pracuje v režime 16 hodín pracovného času a 8 hodín služobnej pohotovosti. A po takto odpracovanej 24-hodinovej pracovnej zmene má 48 hodín voľno. Pracovná zmena mu začína o 7:00 hod. ráno a trvá do 7:00 hodiny nasledujúceho dňa, kedy od 22:00 hod. do 6.00 hod. je časom služobnej pohotovosti, od 6:00

hod. do 7.00 hod. odovzdávajú službu nastupujúcej ďalšej zmene. Počas služobnej pohotovosti v noci musí byť fyzicky prítomný na pracovisku, toto nemôže opustiť, musí byť pripravený na zásah, ktorý sa po nahlásení musí zrealizovať do 1 minúty od odznenia zvukového signálu k zásahu. Tento čas služobnej pohotovosti nepovažuje za odpočinok z dôvodu, že na stanici v G. nemajú samostatnú miestnosť na dispečing, oddychové lôžko spolu s ďalšími 3 kolegami má v tejto istej miestnosti, pričom vysielačka je stále pustená, nedá sa ani stíšiť a počujú tak celý čas komunikáciu všetkých staníc HaZZ v rámci I. kraja. Zároveň je neustále v strehu, či nebude zásah, priestory pre spánok na pracovisku vytvorené síce má, ale nemyslí si, že počas pohotovosti sa dá hovoriť o spánku, pretože musí byť stále pripravený na možný zásah. Nespí. V dôsledku toho, že 24-hodinové zmeny má každý tretí deň v mesiaci, čo sa opakuje od roku 2021, nebol prítomný doma pri výchove 1,5 ročného syna, často kvôli službe museli ak rodina odmietnuť účasť na rodinných oslavách. Manželka mu vyčíta, že nie je doma, a keď doma je, prvé, čo musí urobiť po návrate zo služby je, že sa ide vyspať. Vznikajú preto s manželkou časté nezhody, naposledy teraz, keď jej oznámil, že na Štedrý deň bude slúžiť, a tiež, keď v dôsledku odchodu 2 kolegov zo zboru musel zrušiť vlastne všetku dovolenku do konca tohto roka, pretože ich je podstav. Chcel by viac pomáhať manželke, s ktorou čakajú druhé dieťa. Manželka je na rizikovom tehotenstve, je z východu, pochádza od K. a nikoho tu zo svojej rodiny, kto by jej pomohol s maloletým synom, nemá. Chcel a hlavne mal by tráviť s rodinou viac času, žiaľ musí byť aj počas 48-hodinového odpočinku, ktorý nasleduje po 24-hodinovej služobnej zmene k dispozícii, kedy môže by do služby telefonicky odvolaný (zvolaný), k čomu aj reálne dochádza. Ďalej súdu uviedol, že v minulosti veľmi rád športoval, behával, bicykloval, čo mu teraz nie je umožnené, maximálne v službe cvičí, aby splnil každoročne výkonnostné testy. Nemá čas ani na svoje koníčky, ani na priateľov, s ktorými kontakt obmedzil, pretože ak mal a má voľný čas, trávi ho so svojou rodinou. On priamo sa u nadriadeného na nevyhovujúce rozvrhnutie služobného času nesťažoval, rozoberali to ale s kolegami na stanici aj s veliteľom stanice, ale nič sa vraj v tomto smere robiť nedá, lebo takto je to nastavené. Preto sa rozhodli s kolegami pre podanie tejto žaloby. Je ale pravdou aj to, že keby služobná pohotovosť bola ohodnotená pracovnou odmenou tak, ako zvyšný pracovný čas 16-tich hodín, žalobu by nepodal, pretože z platu hasiča sa vyžiť nedá, a za tejto situácie, kedy je jeho manželka na rizikovom tehotenstve, čakajú druhé dieťa a splácajú dve hypotéky, musí si privyrábať ako školiteľ v BOZPO. Zdravotne je v poriadku, ale cíti sa neoddýchnutý, a má za to, že aj psychicky na neho tie zážitky zo zásahov niekedy dosť doliehajú. Spracováva to aj doma. Z odpočinku 48-hodinového bol opakovane odvolaný aj pre školenia, ktoré musel v práci absolvovať, tieto školenia sú väčšinou v dňoch jeho voľna (48 hodín). Myslí si, že riešením tejto situácie neúmerného pracovného zaťaženia by bolo prijať ešte jednu (štvrtú) zmenu na ich stanicu. Ak nesplní počet pracovných hodín v rámci referenčného obdobia, musí si chýbajúce hodiny, napriek tomu, že má odslúžených viac ako 200 hodín mesačne, odpracovať, aby naplnil počet hodín referenčného obdobia. Keď to prepočítal na tie odpracované hodiny a plat, ktorý mu je vyplácaný, tak upratovačka má ten plat lepší. Negatívne dôsledky neoprávneného zaťaženia v práci pociťuje najmä v tom, že nemá čas na rodinu, na priateľov, ani záľuby.

10.Právny zástupca žalobcu pred súdom uviedol, že zotrváva po právnej stránke na všetkých svojich písomných podaniach. Po skutkovej stránke sa pridržiava výpovede žalobcu pred súdom. Žiadal, aby súd rozhodol podľa svojej úvahy o výške finančného odškodnenia, trval aj na úroku z omeškania. Žiadal žalobe vyhovieť a priznať žalobcovi trovy konania.

11.Zástupca žalovaného pred súdom uviedol, že zotrval na všetkých svojich písomných podaniach. Mal za to, že žalobcovi sa ani svojou výpoveďou na pojednávaní nepodarilo preukázať ujmu, ale najmä príčinnú súvislosť medzi pociťovanou ujmou a stavom, na ktorý žalobca v žalobe poukazuje. Pri preukazovaní samotnej nemajetkovej ujmy je potrebné dokázať, že konkrétne tieto presahy odpracovaných hodín (nad 48 hodín) mali negatívny dopad na žalobcovu osobnostnú sféru, teda do rodinných väzieb, zdravotného stavu alebo medziľudských vzťahov a táto príčinná súvislosť nebola dokázaná. Z výsluchu žalobcu napokon tiež vyplynulo, že by žalobu nepodal, ak by mal služobnú pohotovosť ohodnotenú vyššou sumou, teda ako klasický služobný čas, preto má žalovaný za to, že si žalobca touto žalobou iba maskuje svoje mzdové nároky. K úroku z omeškania, ktorý si uplatňuje žalobca, žalovaný uvádza, že v prípade nemajetkovej ujmy vzniká povinnosť uhradiť úrok z omeškania až dňom právoplatného rozhodnutia príslušného súdu, teda povinný sa môže dostať do omeškania až v prípade nesplnenia súdom uloženej povinnosti. Žalovaný navrhuje žalobu zamietnuť a priznať žalovaného nárok na trovy konania v rozsahu 100%. Avšak v prípade, ak by súd žalobcovmu nároku aspoň sčasti vyhovel, pre tento prípad žalovaný požiadal súd o stanovenie dlhšej tarifnej lehoty na plnenie 15 dní, nakoľko kratšia lehota je v podmienkach žalovaného nesplniteľná.

12. Z predložených výpisov z dochádzkového systému a výplatných pások žalobcu za žalované obdobie vyplýva, že 24-hodinová pracovná zmena žalobcu sa v jednotlivých mesiacoch zažalovaného obdobia skladala z riadneho pracovného času a z pracovnej pohotovosti, pričom v mesiaci 04/2021 mu bolo z reálne odpracovaných hodín 254,52 do fondu pracovného času započítaných 187 hodín, nezapočítaných bolo 67,52 hodín, 05/2021 odpracovaných 266,00 z toho započítaných 189 hodín, nezapočítaných 77 hodín, 06/2021 odpracovaných 191, z toho započítaných 142 hodín, nezapočítaných 49 hodín, 07/2021 odpracovaných 262,50 z toho započítaných 185,50 hodín, nezapočítaných 77 hodín, 08/2021 odpracovaných 246,39 z toho započítaných 185,50 hodín, nezapočítaných 60,89 hodín 09/2021 odpracovaných 153,80 z toho započítaných 153,80 hodín, nezapočítaných 0, 10/2021 odpracovaných 219,10 z toho započítaných 184,10 hodín, nezapočítaných 35 hodín, 11/2021 odpracovaných 222,38 z toho započítaných 161 hodín, nezapočítaných 61,38 hodín, 12/2021 odpracovaných 196,30 z toho započítaných 147,30 hodín, nezapočítaných 49 hodín, 1/2022 odpracovaných 257 z toho započítaných 185 hodín, nezapočítaných 72 hodín, 02/2022 odpracovaných 192 z toho započítaných 144 hodín, nezapočítaných 48 hodín, 03/2022 odpracovaných 231,40 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 71,40 hodín, 04/2022 odpracovaných 208 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 48 hodín, 05/2022 odpracovaných 232 z toho započítaných 168 hodín, nezapočítaných 64 hodín, 06/2022 odpracovaných 229,83 z toho započítaných 166,50 hodín, nezapočítaných 63,33 hodín, 07/2022 odpracovaných 175,55 z toho započítaných 153 hodín, nezapočítaných 22,55 hodín, 08/2022 odpracovaných 239,50 z toho započítaných 223,50 hodín, nezapočítaných 45,97 hodín, 09/2022 odpracovaných 226,47 z toho započítaných 180,50 hodín, nezapočítaných 45,97 hodín, 10/2022 odpracovaných 194 z toho započítaných 138 hodín, nezapočítaných 56 hodín, 11/2022 odpracovaných 214,67 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 54,67 hodín, 12/2022 odpracovaných 232 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 72 hodín, 1/2023 odpracovaných 240 z toho započítaných 176 hodín, nezapočítaných 64 hodín, 2/2023 odpracovaných 207 z toho započítaných 144 hodín, nezapočítaných 63 hodín a 03/2023 odpracovaných 208 z toho započítaných 152 hodín, nezapočítaných 56 hodín.

13.Súd žalobu posúdil podľa týchto ustanovení zákonov a Smernice:

14.Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov (oznámenie č. 209/1992 Zb.), každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

15.Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

16.Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

17.Podľa čl. 36 ods. 1 písm. c), d), e) Ústavy Slovenskej republiky, zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä c) ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, e) primeraný odpočinok po práci.

18.Podľa čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

19.Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore č. 315/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej ako ,,Zákon o HaZZ“) vo svojich ustanoveniach upravuje o.i. podmienky výkonu štátnej služby, do ktorých spadajú kategórie: týždenný služobný čas, nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi dvoma služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť v štátnej službe príslušníkov a dovolenka.

20.Podľa ust. § 85 ods. 1, ods. 2 Zákona o HaZZ (1) Služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. (2) Služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

21.Podľa ust. § 86 ods. 1 ods. 2 Zákona o HaZZ (1) Služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. (2) Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

22.Podľa ust. § 91 ods. 1, ods. 3 Zákona o HaZZ (1) Štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času. (3) V kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.

23.Podľa ust. § 92 ods. 1 Zákona o HaZZ, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

24.Podľa § 92 ods. 4 Zákona o HaZZ, pri nariadenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby alebo na inom určenom mieste musí byť vymedzený priestor na odpočinok.

25.Podľa ustanovenia § 97 ods. 1 písm. h) Zákona o HaZZ, ako výkon štátnej služby sa posudzuje čas náhradného voľna za štátnu službu nadčas a náhradného voľna za štátnu službu vo sviatok.

26.Podľa § 103 ods. 1 Zákona o HaZZ, príslušníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom patrí služobný príjem, ktorý tvoria tieto zložky: a) tarifný plat, b) príplatok za riadenie, c) príplatok za zastupovanie, d) osobný príplatok, e) hodnostný príplatok, f) plat za štátnu službu nadčas, g) príplatok za zmennosť, h) príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraviu škodlivom prostredí a na miestach s ohrozením života a zdravia, i) odmena, j) doplatok k služobnému platu podľa § 209e.

27.Podľa § 103 ods. 2 Zákona o HaZZ, služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v odseku 1 písm. a) až e) a g).

28.Podľa § 103 ods. 5 Zákona o HaZZ, príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

29.Podľa § 116 ods. 1 a 2 Zákona o HaZZ, ak príslušník vykonáva štátnu službu nadčas, patrí mu za každú hodinu takejto služby príslušná časť služobného platu priznaného v čase štátnej služby nadčas zvýšená o 30 %, a ak ide o deň nepretržitého odpočinku v týždni, zvýšená o 60 %. (2) príplatok za vykonávanie štátnej služby nadčas podľa odseku 1 nepatrí, ak sa príslušník s nadriadeným dohodli na poskytnutí náhradného voľna. Náhradné voľno je nadriadený povinný poskytnúť najneskôr do 60 dní od skončenia tejto služby.

30.V Prílohe č. 4 bod 6 Zákona o HaZZ sa uvádza, že do jeho znenia bola pridaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2002 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

31.Podľa bodu 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej v texte ako ,,Smernica“), všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem „odpočinok“ sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času

32.Podľa čl. 1 ods. 1 Smernice táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času.

33.Podľa čl. 1 ods. 2 písm. a) Smernice táto smernica sa vzťahuje na minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas.

34.Podľa čl. 1 ods. 3 Smernice táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19tejto smernice.

35.Podľa čl. 2 ods. 1 Smernice na účely tejto smernice platia tieto definície: „pracovný čas“ je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

36.Podľa čl. 2 ods. 2 Smernice na účely tejto smernice platia tieto definície: „čas odpočinku“ je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom.

37.Podľa čl. 2 ods. 3 Smernice na účely tejto smernice platia tieto definície: „nočný čas“ je akýkoľvek čas, ale nie kratší ako sedem hodín, definovaný vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorý v každom prípade musí zahŕňať dobu medzi polnocou a 5. hodinou rannou.

38.Podľa čl. 2 ods. 5 Smernice práca na zmeny je akákoľvek metóda organizácie pracovného času na zmeny, pri ktorej pracovníci jeden druhého striedajú na rovnakých pracoviskách podľa určitého rozvrhnutia, vrátane rotujúceho rozvrhnutia, pričom pracovný čas môže byť nepretržitý alebo prerušovaný a pre pracovníkov má dôsledok, že v priebehu určitej doby dní alebo týždňov pracujú v rôznom čase.

39.Podľa čl. 6 písm. a), b) Smernice členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov: týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi, priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

40.Podľa čl. 16 Smernice členské štáty môžu ustanoviť: a) pre uplatňovanie článku 5 (týždenný čas odpočinku) referenčné obdobie nepresahujúce 14 dní; b) pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne; c) pre uplatňovanie článku 8 (dĺžka nočnej práce) referenčné obdobie definované po konzultácii so sociálnymi partnermi alebo definované kolektívnymi zmluvami alebo dohodami uzavretými medzi sociálnymi partnermi na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni. Ak minimálny 24-hodinový čas týždenného odpočinku, vyžadovaný podľa článku 5, spadá do tohto referenčného obdobia, nie je zahrnutý do výpočtu priemeru.

41.Podľa čl. 17 ods. 1 Smernice pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania čl. 3 až 6, 8 a 16,keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria a / alebo nie je vopred určené alebo si ho môžu určiť samí pracovníci a najmä v prípade: a) vrcholových riadiacich pracovníkov alebo iných osôb s právomocou nezávislého rozhodovania, b) rodinných pracovníkov alebo c) pracovníkov slúžiacich náboženské obrady v kostoloch a náboženských spoločenstvách.

42.Podľa čl. 17 ods. 5 Smernice v súlade s odsekom 2 tohto článku sa môže odchýliť od článku 6 a článku 16 písm. b) v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s ustanovenými v druhom a sedemnástom pododseku tohto odseku.

43.Podľa § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor.

44.Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej ,,OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

45.Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo primerané zadosťučinenie.

46.Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

47.Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

48.Podľa § 853 ods. 1 OZ, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.
49.Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca je hasičom vo funkcii hasič záchranár Hasičskej stanice so sídlom v H., oddelenia prevádzkovo-technického Okresného riaditeľstva Ha ZZ v H.. Rozhodnutím riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v I. zo dňa 17.10.2022 bol dňom 06.10.2022 preradený na túto funkciu. Takisto nebolo sporné to, že služobný (pracovný) čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne a to podľa § 86 zákona o HaZZ a to tým spôsobom, že týždenný pracovný čas sa skladá zo 16 hodín pracovných zmien (výkon služby), po ktorých nasleduje určená 8 hodinová služobná pohotovosť, spojená s nevyhnutnou fyzickou prítomnosťou príslušníka HaZZ na pracovisku. Žalobca do práce chodí každý tretí deň, nastupuje ráno o 7:00 hod., končí o 7:00 hod. nasledujúci pracovný deň s tým, že služobná pohotovosť mu nastupuje od 22:00 hod. do 6:00 hod. nasledujúceho dňa, od roku 2021 pracuje v nastavenom režime 1-2-1-2, teda 1x24hodinová služba, po ktorej nasleduje 48-hodinový odpočinok, potom znova 1x24hodinová služba, za ktorou nasleduje opäť 48-hodinový odpočinok, pričom sa doposiaľ menil len pomer pracovného času a služobnej pohotovosti, ktorý môže byť v pomere 16 hodín pracovného času a 8 hodín služobnej pohotovosti (tento režim má jeho stanica), prípade v režime 17 hodín pracovného času a 7 hodín služobnej pohotovosti. Pracovná zmena mu začína každý tretí deň vždy o 7:00 hod. ráno a trvá do 7:00 hodiny nasledujúceho dňa, kedy od 22:00 hod. do 6.00 hod. je časom služobnej pohotovosti, od 6:00 hod. do 7.00 hod. odovzdávajú službu nastupujúcej ďalšej zmene. Žalobca tvrdil, že riešením z tejto situácie neúmerného pracovného zaťaženia by bolo prijať ešte jednu (štvrtú) zmenu na jeho stanicu. Tvrdil, že ak nesplní počet pracovných hodín v rámci referenčného obdobia (spravidla 6 mesiacov), musí si chýbajúce hodiny (aj napriek tomu, že má odslúžených mesačne cez 200 hodín), odpracovať, aby naplnil počet hodín referenčného obdobia. Tieto skutkové tvrdenia, ktoré žalobca uviedol na pojednávaní, žalovaný účinne nepoprel. Rovnako účinne nepoprel ani tvrdenia žalobcu, že negatívne dôsledky neoprávneného zaťaženia v práci sú tie, že nemá čas na rodinu, na priateľov, ani záľuby. Podľa § 151 ods. 1 a 2 CSP (1) Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. (2) Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné. Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu majúcu za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany (odsek 1), alebo vo forme neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany (odsek 2). Na odvrátenie fikcie nespornosti skutkových tvrdení protistrany postačuje ich generálne popretie, kedy strana uvedie vlastné tvrdenia o skutkových okolnostiach k čomu v danom prípade vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam žalobcu zo strany žalovaného nedošlo.

50.Medzi stranami bolo sporné, či je Okresný súd Prievidza miestne príslušný pre daný spor, či má žalovaný pasívnu vecnú legitimáciu, či sú a majú byť splnené podmienky podľa zák.č. 514/2003 Z.z., či sa predmetná Smernica č. 2003/88/ES vzťahuje na príslušníkov HaZZ zboru, či táto smernica bola riadne transponovaná do právneho poriadku SR, či žalovaný prekročil smernicou určený maximálny týždenný služobný čas, resp. či u žalobcu došlo k porušeniu únioového práva žalovaným v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku, konkrétne či sa do zákona č. 315/2001 Z.z. o hasičskom a záchrannom zbore premietli ustanovenia čl. 6 písm. b/ Smernice

2003/88/ES o 48 hodinovom týždennom pracovnom čase pre hasičov, či sa do rozsahu pracovného času má zaradiť u príslušníka HaZZ aj stav pracovnej pohotovosti, či ide o mzdový nárok, či je žaloba dostatočne konkrétna, či žalobca uniesol dôkazné bremeno tvrdenia, aká škoda mu bola spôsobená, či preukázal existenciu závažnej ujmy, či preukázal zásah do súkromného, rodinného života, príp. odraz v nepriaznivom zdravotnom stave v príčinnej súvislosti s výkonom povolania, spornou bola aj výška žiadanej nemajetkovej ujmy.

51.V ďalšom texte odôvodnenia sa súd vysporiada s námietkami žalovaného z jeho procesnej obrany.

52.Námietka nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza: K námietke žalovaného o nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21.02.2024, č.k. 6NcC/33/2023 – 207 v tejto veci, ktorým krajský súd vyslovil, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci je dôvodný a na konanie vo veci je miestne príslušný Okresný súd Prievidza s odôvodnením, že uplatnený nárok žalobcu spočíva v škode resp. nemajetkovej ujme, ktorá mu vznikla v dôsledku porušenia jeho únioného práva na 48-hodinový týždenný pracovný čas v dôsledku nesprávneho prebratia smernice EÚ č. 2003/88/ES Slovenskou republikou – Ministerstvom vnútra SR, jeho zamestnávateľom. Za skutočnosť, zakladajúcu žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody (ujmy) treba považovať vznik škody (ujmy), ako reálny dôsledok namietanej správnosti implementácie smernice Slovenskou republikovou a nie nesprávnu implementáciu a aplikáciu tejto smernice, pretože samotným neimplementovaním smernice do slovenského právneho poriadku ešte ujma nevznikla, až v dôsledku vzniku škody možno uvažovať o existencii nároku na náhradu škody. Miestom vzniku škody (ujmy) sa nerozumie miesto, na ktorom bola porušená určitá právna povinnosť, ale miesto, kde nastal škodový následok jej porušenia. Preto ak žalobca tvrdí, že mu vznikla škoda v dôsledku nesprávnej implementácie smernice v otázke jeho týždenného pracovného času, je zrejmé, že táto mohla vzniknúť a škodlivý následok mohol nastať jedine počas výkonu jeho stálej štátnej služby, teda v mieste jej výkonu, ktoré sa nachádza v obvode Okresného súdu Prievidza, ktorý je tak miestne príslušný na konanie.

53. Námietka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie: Žalovaným je štát – Slovenská republika, za ktorú v zmysle § 135 ods.1 CSP koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „MV SR“), a to s poukazom na § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii a činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Za žalovaný štát v tomto spore koná MV SR ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor, pričom MV SR bolo tiež aj garantom právnej úpravy vykonanej zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore. Tiež s odkazom na judikatúru Súdneho dvora absolútna objektívna zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú porušením únioného práva je daná bez ohľadu na to, ktorý verejný orgán sa porušenia únioného práva dopustil, resp. ktorý z orgánov by mal povinnosť škodu podľa vnútroštátnych noriem nahradiť. Žalovaný má pasívnu vecnú legitimáciu v tomto spore.

54.Námietka, že nie sú splnené podmienky § 15 a § 16 zák.č. 514/2003 Z.z.: tu nemožno prisvedčiť argumentácii žalovaného v rámci procesnej obrany poukazom na nesplnenie zákonných podmienok podľa § 15 a 16 zák.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, kedy žalobca v danom prípade v písomnej žalobe tento zákon ani neuvádza. Pokiaľ však ide o právne posúdenie žalovaného nároku, má súd za to, že touto žalobou uplatnený nárok je pri absencii vnútroštátnej právnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Európskej únie potrebné posudzovať analogicky podľa ustanovení právneho poriadku Slovenskej republiky, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie. Týmito ustanoveniami sú ustanovenia § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka, upravujúce nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje aj v peniazoch. Samotný právny základ žalovaného nároku však stále spočíva resp. má svoj titul v nároku na náhradu škody z porušenia práva Európskej únie, pričom ustanovenia § 11 - 13 OZ sa tu používajú „len“ analogicky z dôvodu absencie právnej úpravy nároku na náhradu škody vzniknutej jednotlivcovi porušením únioného práva zo strany štátu.

55.Námietka, že Smernica sa na príslušníka HaZZ nevzťahuje: Smernica v kapitole 5 čl. 17 upravuje odchýlky a výnimky, ktoré môžu členské štáty uplatniť vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činnosti, avšak pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov. Podľa kapitoly 5 čl. 17 sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania článkov 3 až 6, 8 a 16, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria, alebo nie je vopred určené, alebo si ho vopred môžu určiť sami pracovníci. Podľa ods. 5 článku 17 Smernice sa možno odchýliť od článku 6 v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s uvedenými ustanoveniami Smernice. Súd má za to, že štátna služba žalobcu nevykazuje žiadne osobitosti, ktoré by v rámci plnenia úloh zboru podľa zákona o HaZZ mali zakladať výnimku z pôsobnosti Smernice podľa článku 17. Nie je zanedbateľná ani tá skutočnosť, že v zozname preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

k zákonu č. 315/2001 Z. z. o HaZZ je uvedená aj Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ ES zo dňa 04. 11.2002. Súd ďalej poukazuje na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-397/01 Pfeiffer (bod 53, 55), v ktorom SD EÚ ustálil že Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na hasičov, ak ide o výkon služby v obvyklých podmienkach. Na základe uvedeného je potrebné prijať záver, že v danom prípade služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES.

56.Námietka, že Smernica bola riadne transponovaná do právneho poriadku SR: Z vyššie cit. ustanovení Zákona o HaZZ nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť služobného času. Čas služobnej pohotovosti, pokiaľ nedochádza k služobným výjazdom, sa do služobného času nezapočítava, čo je v rozpore s právom Európskej únie. Služobnú pohotovosť zákon explicitne nezaraďuje do výkonu štátnej služby. Z § 86 zákona o HaZZ pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času vyplýva, že zákon rozlišuje medzi dĺžkou vykonávania štátnej služby a na ňu nadväzujúcou služobnou pohotovosťou v mieste vykonávania štátnej služby. Rozlíšenie je zreteľné aj z ohodnotenia výkonu štátnej služby a výkonu služobnej pohotovosti v § 103 zákona, keď za výkon služobnej pohotovosti patrí mimo služobného príjmu osobitný mzdový nárok vo forme peňažnej náhrady za služobnú pohotovosť v štátnej službe, ktorá sa určuje ako percento z časti služobného príjmu. Podľa Smernice 2003/88/ES je však pracovný čas aj čas pracovnej pohotovosti a pohotovostnej služby, počas ktorej je pracovník fyzicky prítomný na pracovisku. Zákon o HaZZ tak umožňuje zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť žalobcovi služobný pracovný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v článku 6 písm. b) Smernice. Z čoho jednoznačne vyplýva záver, že smernica nebola do právneho poriadku SR riadne transponovaná.

57.Námietka, že žalovaný neprekročil smernicou určený maximálny týždenný služobný čas, podľa ustanovenia čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES o 48-hodinovom týždennom pracovnom čase pre hasičov: Žalovaný tvrdí, že pre zhodnotenie oprávnenosti nároku žalobcu v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice je potrebné vypočítať priemerný pracovný čas žalobcu v sledovaných referenčných obdobiach. Odchýlne možno referenčné obdobie v určitých prípadoch predĺžiť v súlade s čl. 19 Smernice a s poukazom na § 86 ods. 1 zák.č. 315/2001 Z.z. služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. Žalovaný tvrdí, že žalobca tak podľa žalovaného neprekročil smernicou určený maximálny týždenného služobného času ani v jednom sledovanom období. Z výplatných pások vyplýva, že mu bol riadne a včas poukázaný služobný príjem za výkon štátnej služby.
58.Z predložených výpisov z dochádzkového systému vyplýva, že 24-hodinová pracovná zmena žalobcu sa v jednotlivých mesiacoch zažalovaného obdobia skladala z riadneho pracovného času a z pracovnej pohotovosti, pričom v mesiaci 04/2021 mu bolo z reálne odpracovaných hodín 254,52 do fondu pracovného času započítaných 187 hodín, nezapočítaných bolo 67,52 hodín, 05/2021 odpracovaných 266,00 z toho započítaných 189 hodín, nezapočítaných 77 hodín, 06/2021 odpracovaných 191, z toho započítaných 142 hodín, nezapočítaných 49 hodín, 07/2021 odpracovaných 262,50 z toho započítaných 185,50 hodín, nezapočítaných 77 hodín, 08/2021 odpracovaných 246,39 z toho započítaných 185,50 hodín, nezapočítaných 60,89 hodín 09/2021 odpracovaných 153,80 z toho započítaných 153,80 hodín, nezapočítaných 0, 10/2021 odpracovaných 219,10 z toho započítaných 184,10 hodín, nezapočítaných 35 hodín, 11/2021 odpracovaných 222,38 z toho započítaných 161 hodín, nezapočítaných 61,38 hodín, 12/2021 odpracovaných 196,30 z toho započítaných 147,30 hodín, nezapočítaných 49 hodín, 1/2022 odpracovaných 257 z toho započítaných 185 hodín, nezapočítaných 72 hodín, 02/2022 odpracovaných 192 z toho započítaných 144 hodín, nezapočítaných 48 hodín, 03/2022 odpracovaných 231,40 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 71,40 hodín, 04/2022 odpracovaných 208 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 48 hodín, 05/2022 odpracovaných 232 z toho započítaných 168 hodín, nezapočítaných 64 hodín, 06/2022 odpracovaných 229,83 z toho započítaných 166,50 hodín, nezapočítaných 63,33 hodín, 07/2022 odpracovaných 175,55 z toho započítaných 153 hodín, nezapočítaných 22,55 hodín, 08/2022 odpracovaných 239,50 z toho započítaných 223,50 hodín, nezapočítaných 45,97 hodín, 09/2022 odpracovaných 226,47 z toho započítaných 180,50 hodín, nezapočítaných 45,97 hodín, 10/2022 odpracovaných 194 z toho započítaných 138 hodín, nezapočítaných 56 hodín, 11/2022 odpracovaných 214,67 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 54,67 hodín, 12/2022 odpracovaných 232 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 72 hodín, 1/2023 odpracovaných 240 z toho započítaných 176 hodín, nezapočítaných 64 hodín, 2/2023 odpracovaných 207 z toho započítaných 144 hodín, nezapočítaných 63 hodín a 03/2023 odpracovaných 208 z toho započítaných 152 hodín, nezapočítaných 56 hodín, čo je evidentné prekročenie maximálneho limitu úniovým právom stanového 48-hodinového týždenného pracovného

času v nadpolovičnej väčšine mesiacov. Aj z výsluchu žalobcu vyplynulo, že zamestnávateľ žalobcovi nezapočítal do fondu pracovného času všetky reálne odpracované hodiny pracovného času vrátane pracovnej pohotovosti strávenej žalobcom na pracovisku.

59. V období od 04/2021 do 12/2021 fond pracovného času a služobná pohotovosť predstavovali 275 dní pri plánovanej 24-hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období mal žalobca odpracovať 91,66 zmien (275 : 3), čo predstavuje celkovo 2199, 99 hodín odpracovaných za uvedené obdobie (91,66 zmien x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za uvedené obdobie predstavuje 39,28 (275 dní : 7 dní), potom pri počte odpracovaných hodín 2199,99 a priemernom počte týždňov 39,28, priemerný týždenný pracovných čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 56,01 hodín (2199,99 :39,28), čo presahuje 48-hodinový týždenný pracovný čas o 8,01 hodiny.
V období od 01/2022 do 12/2022 fond pracovného času a služobná pohotovosť predstavovali 365 dní pri plánovanej 24-hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období mal žalobca odpracovať 121,66 zmien (365 : 3), čo predstavuje celkovo 2920 hodín odpracovaných za uvedené obdobie (121,66 zmien x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za uvedené obdobie predstavuje 52,14 (365 dní : 7 dní), potom pri počte odpracovaných hodín 2920 a priemernom počte týždňov 52,14, priemerný týždenný pracovných čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 56 hodín (2920 : 52,14), čo presahuje 48-hodinový týždenný pracovný čas o 8 hodín.
V období od 01/2023 do 03/2023 fond pracovného času a služobná pohotovosť predstavovali 90 dní pri plánovanej 24-hodinovej službe na každý tretí deň by v tomto období mal žalobca odpracovať 30 zmien (90 : 3), čo predstavuje celkovo 720 hodín odpracovaných za uvedené obdobie (30 zmien x 24 hodín). Priemerný počet týždňov za uvedené obdobie predstavuje 12,85 (90 dní : 7 dní), potom pri počte odpracovaných hodín 720 a priemernom počte týždňov 12,85, priemerný týždenný pracovných čas hasiča na pracovisku pri existujúcom spôsobe rozvrhu služobných zmien predstavuje v priemere 56,03 hodín (720 : 12,85), čo presahuje 48-hodinový týždenný pracovný čas o 8,03 hodín.

60.Námietka žalovaného, že z judikatúry Súdneho dvora EU vyplýva, že na uplatnenie si nároku na náhradu škody musia byť kumulatívne splnené podmienky: 1.cieľom porušenej právnej normy je priznať jednotlivcom práva, 2.porušenie práva je dostatočné závažné, 3. medzi týmto porušením a škodou spôsobenou jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť, pričom žalobca neuvádza konkrétne skutočnosti k splneniu týchto podmienok: Podľa judikatúry Súdneho dvora (vec Francovich, spoločné veci C-6/90 a C-9/90) má jednotlivec nárok na náhradu škody od členského štátu, ktorý nedodržiava právne predpisy Únie. Pokiaľ ide o netransponovanú smernicu alebo nedostatočne transponovanú smernicu, takéto odvolanie(na ustanovenie smernice) je možné, ak: (I.) cieľom smernice je priznať práva jednotlivcom, (II.)obsah práv je možné určiť na základe ustanovení smernice a (III.) existuje kauzálne prepojenie medzi nesplnením povinnosti transponovať smernicu a škodou spôsobenou poškodenej strane. Pri dokazovaní zodpovednosti členského štátu pochybenie z jeho strany nemusí byť preukázateľné. Je ďalej potrebné uviesť, že Súdny dvor EÚ judikoval, že článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES má priamy účinok. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že v predmetnej veci nepochybne existuje kauzálne prepojenie medzi nesplnením povinnosti riadne transponovať smernicu a škodou spôsobenou žalobcovi. Je zrejmé, že existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie (čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES) a vzniknutou škodou, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, dodržaný.

61.Námietka, že v prípade príslušníka HaZZ do rozsahu jeho pracovného času nemožno zaradiť aj stav pracovnej pohotovosti: Súdny dvor EÚ (ESD)vo svojom rozsudku C-429/09 z 25. 11. 2010/Fuß uviedol, že pracovný čas, zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pracovnej služby, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku je súčasťou pojmu „pracovný čas“ v zmysle smernice 2002/88/ES (bod 55 rozsudku ESD C-429/09 z 25. 11. 2010). Vo veci C-427/05 J.Vorel týkajúcej sa pracovnej pohotovosti lekárov na pracovisku Súdny dvor taktiež uviedol, že pracovná pohotovosť, ktorú pracovník vykonáva v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa musí považovať ako celok za „pracovný čas“ v zmysle Smernice 93/104/ES nezávisle od toho, akú prácu dotknutá osoba skutočne vykonávala v priebehu pracovnej pohotovosti. Vo veci, týkajúcej sa pracovného posúdenia režimu pohotovosti lekárskych záchranárov ESD C-397/01 Pheiffer uviedol, že časy pracovnej pohotovosti na pracovisku treba v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času. Podľa ESD je rozhodujúcim faktorom pre posúdenie, či sú naplnené charakteristické znaky pojmu pracovný čas v pohotovostnej službe, ktorú pracovník vykonáva na svojom pracovisku

skutočnosť, že je povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom a byť k dispozícii, aby v prípade potreby mohol okamžite poskytnúť primerané služby. Súdny dvor tiež rozhodol, že článok 6 písm. b) Smernice2003/88 má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Na základe uvedeného má súd za to, že odpracované hodiny pracovnej pohotovosti zo strany žalobcu ako hasiča, ktorý je počas tejto pracovnej pohotovosti prítomný na pracovisku a k plnej dispozícii svojho zamestnávateľa, aby v prípade potreby vedel okamžite poskytnúť primerané služby treba zahrnúť do pojmu pracovný čas, čiže odpracované hodiny pracovného času žalobcu vrátane odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti žalobcu ako hasiča nemôžu spolu prekročiť Smernicou 2003/88/ES stanovený limit maximálneho 48-hodinového týždenného pracovného času. Na základe uvedeného potom nezapočítavaním služobnej pohotovosti do fondu pracovného času dochádza zjavne k rozporu vnútroštátnej právnej úpravy Zákona o HaZZ s článkom 2 ods. 1 Smernice, nakoľko služobná pohotovosť nie je považovaná za pracovný čas a odpracované hodiny služobnej pohotovosti nie sú hasičom započítavané do pracovného času.
62.Námietka, že ide o mzdový nárok: Výpočet uvádzaný žalobcom je potrebné posudzovať z pohľadu, či suma, ku ktorej žalobca na základe tohto výpočtu dospel, je primeranou peňažnou satisfakciou za neoprávnený zásah do osobnosti jednotlivca. Skutočnosť, že žalobca založil odôvodnenie ním žiadanej výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy na danom spôsobe výpočtu, ktorý si sám stanovil, neznamená, že si uplatnil mzdový nárok, hoci svoj výpočet odvodzoval z konkrétnych ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z.. Vykonaným dokazovaním nebolo pochýb o tom, že žaloba o zaplatenie sumy 6855,16 Eur s príslušenstvom je podaná titulom náhrady škody za porušenie práva EÚ Slovenskou republikou z dôvodu nesprávneho prebratia Smernice do slovenského právneho poriadku, žalobca pritom priamo v žalobe tvrdil, že do Zákona o HaZZ sa v dôsledku nesprávneho prebratia smernice nepremietlo ustanovenie jej čl. 6 písm. b) o 48-hodinovej týždennej pracovnej dobe, čím došlo k porušeniu únijného práva žalobcu. Žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú v dôsledku toho utrpel. Nedomáha sa mzdového nároku. Súd záverom k tejto námietke dodáva, že nie je viazaný právnou kvalifikáciou, uvádzanou žalobcom v odôvodnení písomnej žaloby, práve naopak, právne posúdenie je vecou súdu a je na ňom, aby uplatnený nárok subsumoval pod konkrétnu právnu normu.
63.Námietka, že žaloba je nekonkrétna a zmätočná, žalobca podľa žalovaného neuviedol, v čom údajný neoprávnený zásah spočíva: Podľa § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia. Je nepochybné, že pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností predstavuje samotný základ žaloby, pričom ide o také údaje, ktoré sú nevyhnuté na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Predovšetkým je dôležité, aby údaje poskytovali jednoznačne individualizáciu nároku uplatneného žalobou, teda je nutné vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že opísaním rozhodujúcich skutočností žalobca dostatočne vymedzili predmet tohto konania a následne postupoval podľa CSP, kedy vypočutím žalobcu na návrh jeho zástupcu zistil, v čom neoprávnený zásah spočíval.
64.Námietka, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, aká škoda mu bola spôsobená ani nepreukázal existenciu závažnej ujmy, nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života, príp. odraz v nepriaznivom zdravotnom stave v príčinnej súvislosti s výkonom povolania, nárok nepreukázal: Zo žaloby a následného ústneho prednesu zástupcu žalobcu na pojednávaní ako aj z výsluchu žalobcu je zrejmé, že žalobca uplatnil nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) z dôvodu, že u žalobcu došlo v príčinnej súvislosti s porušením práva únie zo strany žalovaného k vzniku nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jeho práva z dôvodu, že účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času bolo podľa odôvodnenia smernice zabezpečenie potreby odpočinku, aby pracovník (žalobca) v dôsledku vyčerpania, alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe ani spolupracovníkom, alebo iným osobám a aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie a súčasne zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život (článok 19 ods. 2 Ústavy SR), pretože reálne musel odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle Smernice a musel tráviť čas v práci, prichádzal o čas, ktorý mohol venovať rodine, najmä jeho 1,5-ročnému synovi a manželke, záľubám (najmä športu), resp. iných aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Súd má za to, že žalobca preukázal závažný zásah do jeho súkromného aj rodinného života v súvislosti s výkonom svojho povolania, keď nemohol tráviť čas s rodinou, najmä maloletým synom (1,5-ročným), s manželkou (t.č. v rizikovom tehotenstve), zasahuje mu to do súkromia aj tým, že sa musí kontrolovať prakticky neustále a teda aj počas nariadeného odpočinku z dôvodu, aby bol prakticky neustále pripravený dostaviť sa na zvolanie v prípade potreby na pracovisko. Z 24-hodinovej zmeny, na ktorú nastupuje každý tretí deň v mesiaci chodí unavený, nevyspatý a často aj psychicky vyčerpaný, najmä v prípade ťažkého zásahu (napr. vážna dopravná nehoda).

65.Námietka k výške škody ako neprimeranej a nedôvodnej: Rozhodovacia činnosť súdov (prvej aj druhej inštancie) je v jednotlivých prípadoch, čo do vyčíslenia nemajetkovej ujmy rôzna. Sú rozhodnutia, ktoré sa stotožňujú s výškou nemajetkovej ujmy odvodenej od počtu hodín pracovnej pohotovosti, ktorá nie je započítaná do pracovného času, ako aj rozhodnutia, ktoré vychádzajú zo skutočnosti, koľko hodín pracovnej pohotovosti, ktorá bezprostredne nadväzovala na pracovný čas hasiča, bola v rozhodnom období nad rozsah 48 hodín. Niektoré súdy výšku nemajetkovej ujmy priznávajú len na základe voľnej úvahy, neberúc do úvahy ani počet opracovaných hodín pracovnej pohotovosti, ktorý sa nezapočítava do pracovného času hasiča, resp. ktorý presahuje hranicu 48 hodín pracovného času v týždni.
66.Súd poukazuje na niektoré rozhodnutia súdov v obdobných veciach a to napr. rozhodnutie:
-Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/73/2023 z 4.4.2024 uplatnený nárok vo výške 2602,54 Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;
-Okresného súdu Prievidza sp. zn. 8C/82/2023 z 11.4.2024 uplatnený nárok vo výške 7812,20 Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;
-Okresného súdu Lučenec sp. zn. 30C/8/2023 z 13.03.2024, uplatnený nárok vo výške 7253,94 Eur, súdom priznaný nárok 7253,94 Eur (rozhodnutie bolo potvrdené súdom II. inštancie);
-Okresného súdu Zvolen sp. zn. 19C/1/2023 z 6.9.2023, uplatnený nárok vo výške 5493,55 Eur, súdom priznaný nárok 5493,55 Eur (rozhodnutie bolo potvrdené súdom II. inštancie);
-Okresného súdu Zvolen sp. zn. 18C/15/2021 z 4.4.2022, uplatnený nárok vo výške 3879,45 Eur, súdom priznaný nárok 3879,45 Eur;
-Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5C/22/2022 z 26.10.2022 uplatnený nárok vo výške 5000,- Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;
-Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 13C/17/2023 z 4.7.2023 uplatnený nárok vo výške 4000,- Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;
-Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 5C/12/2021 z 16.6.2021 uplatnený nárok vo výške 5000,- Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;
-Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/38/2022 z 27.4.2023 uplatnený nárok vo výške 6404,56 Eur, súdom priznaný nárok 6404,56 Eur;
-Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 6C/60/2022 z 6.6.2023 uplatnený nárok vo výške 5000,- Eur, súdom priznaný nárok 2500,- Eur;
-Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11C/37/2023 z 26.1.2024 uplatnený nárok vo výške 10 000,- Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;
-Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11C/38/2023 z 26.1.2024 uplatnený nárok vo výške 10 000,- Eur, súdom priznaný nárok 2000,- Eur;

67.Žalobca tvrdí, že za žalované obdobie t.j. od 04/2021 do 03/2023 podľa priloženej tabuľky odpracoval 1293,71 hodín nadčasov, pričom z toho existuje aktívna časť pracovnej pohotovosti a pracovná pohotovosť. Za primeranú náhradu žalobca považuje rozdiel medzi peňažnou náhradou (podľa § 122 ods. 1 zák. o Ha ZZ t.j. 15% alebo 30% počas pracovnej pohotovosti, v prípade jej odpracovania 50% z hodinovej odmeny za príslušný kal. mesiac) a peňažnou náhradou podľa § 122 ods. 2 písm. a) zák. o HaZZ. Nemajetkovú ujmu žalobca určuje súčinom odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 Zák. o HaZZ za príslušný kal. mesiac a sumy zodpovedajúcej 15% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kal. mesiac. Ide o rozdiel medzi 35% - nou náhradou a 50% - nou náhradou odmeny, čo v prípade neaktívnej časti služobnej pohotovosti predstavuje za žalované obdobie sumu 3196,36 Eur. V prípade odpracovanej služobnej pohotovosti žalobca určuje nemajetkovú ujmu v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy 30% peňažnej náhrady z prináležiacej hodinovej sadzby za príslušný kal. mesiac, ide o rozdiel medzi 20%-nou náhradou a 50%-nou náhradou odmeny, čo v prípade aktívnej časti služobnej pohotovosti je suma 76,37 Eur za žalované obdobie. Z výpočtu vyplýva, že žalobca si uplatňuje nárok vo výške 3272,73 Eur, pričom takáto výška odškodnenia podľa neho spĺňa odškodňovaciu úlohu a je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora, ktorú žalobca uvádza. Súd má za to, že výpočet uvádzaný žalobcom je potrebné posudzovať z pohľadu, či suma, ku ktorej žalobca na základe tohto výpočtu dospel, je primeranou peňažnou satisfakciou za neoprávnený zásah do osobnosti jednotlivca.

68.Žalovaný poukázal na to, že určenie prípadnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy je na zvážení súdu, avšak žalovaný má za to, že suma, ktorú žiada žalobca, je zjavne neprimeraná. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namietal, že žalobcom predložená tabuľka výpočtu je zavádzajúca, obsahuje nepravdivé a neúplné údaje, ktoré sa nezhodujú so skutočnosťou, nakoľko žalobcom predložená tabuľka započítava do svojho prepočtu fond pracovného času do odpracovaných hodín a teda do pracovného času, čo

znamená, že v zmysle smernice sem započítava žalobca aj čas odpočinku podľa čl. 2 ods. 2 Smernice, dni oddychu pritom nemožno započítavať do odpracovaných hodín. Žalobcom k žalobe priložené výpisy z dochádzkového systému (tabuľka) nemožno považovať za dôkaz, ktorý by preukazoval výšku ujmy žalobcu. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný neuviedol súdu vlastné tvrdenia o tom, aký dôkaz by bol podľa neho teda spôsobilý preukazovať výšku ujmy žalobcu, preto súd popretie tvrdení žalobcu, vyplývajúcich z predloženého dôkazu - výpisov z dochádzkového systému považoval s poukazom na ust. § 151 ods. 2 CSP za právne neúčinné.

69.Súd pri úvahách o tom, či je v danom prípade namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliada aj na iné kritéria, ako sú kritéria uvedené v § 13 ods. 2 OZ. Priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon ponecháva na voľnej úvahe súdu, ktorý však musí hodnotiť tak jednotlivé okolnosti, ako aj celkovú povahu konkrétneho prípadu. Určiť konkrétne pravidlá hodnotenia je takmer nemožné vzhľadom na rozdielnosť každého konkrétneho prípadu a vzhľadom na povahu osobnostného práva, ochrany ktorého sa fyzická osoba domáha (z Uznesenia NS SR z 30. 4. 2008, sp.zn. 5 Cdo 126/2007).

70.Cieľom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je len určitá satisfakcia za spôsobený zásah do súkromného a rodinného života fyzickej osoby a nemôže na strane žiadateľa slúžiť na neprípustné obohacovanie a na druhej strane nemôže mať likvidačný charakter voči tomu, kto je na zaplatenie nemajetkovej ujmy zaviazaný (Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 25.9 2013, sp.zn. 25 Co 18/2013).

71.Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Ústavný súd skonštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí vo veľkej miere na úvahe rozhodujúceho súdu, na druhej strane však táto úvaha neznamená priestor na svojvôľu, či arbitrárnosť. Príslušný súd musí uskutočniť dokazovanie a následne na základe z neho vyplývajúcich skutkových zistení posúdiť, či táto ujma vznikla a ako bola závažná. Jej vznik pritom musí tvrdiť a doložiť žalobca, ktorý nesie dôkazné bremeno. Príslušné závery súdu musia byť riadne odôvodnené a musia spočívať na logických a legitímnych faktoch (nález Ústavného súdu III. ÚS 288/2017 z 05.12.2017).

72. Právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo, rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Právo na náhradu škody patrí tak fyzickej, ako aj právnickej osobe a nemá povahu absolútnu, ale len povahu relatívnu a majetkovú. Zásadný rozdiel je aj medzi odškodnením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhrady škody ako majetkovej ujmy, ktorý spočíva v tom, že pri určení nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať a nemožno zistiť presne skutočnú ujmu, ktorú však v prípade náhrady škody treba presne uviesť a preukázať (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. apríla 2011, sp.zn. 4Cdo 168/2009). Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je zo zákona na voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť odôvodnená a musí mať základ v zistenom skutkovom stave. Nevyhnutné je zohľadniť aj samotný účel náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý v rámci primeraného zadosťučinenia konania o ochrane osobnosti sleduje predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčísliť. Nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani odškodniť nedá a je možné za ňu poskytnúť len satisfakciu (Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. 10. 2013, sp.zn. 9 Co 330/2012).

73.Z predložených výpisov z dochádzkového systému, výplatných pások žalobcu za žalované obdobie a z výsluchu žalobcu vyplýva, že 24-hodinová pracovná zmena žalobcu sa v jednotlivých mesiacoch zažalovaného obdobia skladala z riadneho pracovného času a z pracovnej pohotovosti, pričom v mesiaci 04/2021 mu bolo z reálne odpracovaných hodín 254,52 do fondu pracovného času započítaných 187 hodín, nezapočítaných bolo 67,52 hodín, 05/2021 odpracovaných 266,00 z toho započítaných 189 hodín, nezapočítaných 77 hodín, 06/2021 odpracovaných 191, z toho započítaných 142 hodín, nezapočítaných 49 hodín, 07/2021 odpracovaných 262,50 z toho započítaných 185,50 hodín, nezapočítaných 77 hodín, 08/2021 odpracovaných 246,39 z toho započítaných 185,50 hodín, nezapočítaných 60,89 hodín 09/2021 odpracovaných 153,80 z toho započítaných 153,80 hodín, nezapočítaných 0, 10/2021 odpracovaných 219,10 z toho započítaných 184,10 hodín, nezapočítaných 35 hodín, 11/2021 odpracovaných 222,38 z toho započítaných 161 hodín,

nezapočítaných 61,38 hodín, 12/2021 odpracovaných 196,30 z toho započítaných 147,30 hodín, nezapočítaných 49 hodín, 1/2022 odpracovaných 257 z toho započítaných 185 hodín, nezapočítaných 72 hodín, 02/2022 odpracovaných 192 z toho započítaných 144 hodín, nezapočítaných 48 hodín, 03/2022 odpracovaných 231,40 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 71,40 hodín, 04/2022 odpracovaných 208 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 48 hodín, 05/2022 odpracovaných 232 z toho započítaných 168 hodín, nezapočítaných 64 hodín, 06/2022 odpracovaných 229,83 z toho započítaných 166,50 hodín, nezapočítaných 63,33 hodín, 07/2022 odpracovaných 175,55 z toho započítaných 153 hodín, nezapočítaných 22,55 hodín, 08/2022 odpracovaných 239,50 z toho započítaných 223,50 hodín, nezapočítaných 45,97 hodín, 09/2022 odpracovaných 226,47 z toho započítaných 180,50 hodín, nezapočítaných 45,97 hodín, 10/2022 odpracovaných 194 z toho započítaných 138 hodín, nezapočítaných 56 hodín, 11/2022 odpracovaných 214,67 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 54,67 hodín, 12/2022 odpracovaných 232 z toho započítaných 160 hodín, nezapočítaných 72 hodín, 1/2023 odpracovaných 240 z toho započítaných 176 hodín, nezapočítaných 64 hodín, 2/2023 odpracovaných 207 z toho započítaných 144 hodín, nezapočítaných 63 hodín a 03/2023 odpracovaných 208 z toho započítaných 152 hodín, nezapočítaných 56 hodín, celkom v rámci služobnej pohotovosti odpracoval 1293,71 hodín, čo v prepočte k priznanej výške náhrady nemajetkovej ujmy 2500,- Eur predstavuje sumu 1,93 Eur náhrady spôsobenej ujmy na takto odslúženú hodinu služobnej pohotovosti. Súdom priznanú výšku nároku, ktorá fakticky predstavuje sumu 1,93 Eur za každú hodinu porušovania základných práv, možno z hľadiska elementárnej spravodlivosti skutočne považovať za minimálnu mieru odškodnenia ujmy, ktorá bola žalobcovi spôsobená.

74.K tvrdeniu žalovaného, že žalobca pri vzniku služobného pomeru zakceptoval všetky podmienky, ktoré sa vzťahujú na výkon štátnej služby príslušníka HaZZ v zmysle zák.č. 315/2001Z.z., bol riadne oboznámený so všetkými internými predpismi a Kolektívnou zmluvou a mal na skutočnosť, že zamestnávateľ mu určoval pohotovosť nad Smernicou povolený limit upozorniť svojho zamestnávateľa a žiadať, aby mu táto nebol určovaná súd uvádza, že nebolo sporným tvrdenie žalobcu, že diskutoval minimálne so svojim veliteľom o náprave. Naviac ustálená judikatúra Súdneho dvora EÚ takúto požiadavku ani nepredpokladá. Súdny dvor EÚ v rozsudku vo veci C-429/09, Fuß (hasič) dospel k záveru, že nemožno považovať za primerané žiadať od takého pracovníka, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady škody najprv podával žiadosť zamestnávateľovi, ktorá požiadavka by bola v rozpore so zásadou efektivity (body 76 až 87 rozsudku SD EÚ vo veci C- 429/09 Fuß). Z uvedených dôvodov nemožno preto v (ne)konaní žalobcu nachádzať žiadny podiel zodpovednosti na vzniku ujmy spôsobenej mu žalovaným pri implementácii noriem práva Únie. Nachádzanie akejkoľvek možnosti zavinenia na strane zamestnanca, ktorý pred uplatnením nároku na súde nepožiadal zamestnávateľa o "dodržiavanie noriem úniového práva", by bolo len prenášaním zodpovednosti členských štátov za dodržiavanie práva Únie na jednotlivcov a umožňovalo by v prípade nesplnenia tejto podmienky vyňať ich nároky z uplatňovania v konaní pred súdom, čo odporuje zásadám úniového práva (bod 83rozsudku SD EÚ vo veci C- 429/09 Fuß).

75.Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody je, čo o základu, plne dôvodný. Keďže súd mal za preukázané, že žalobca je v stálej štátnej službe ako hasič v rámci zásahovej služby, spadajúcej do verejného sektora, nepochybne odpracoval v rozhodujúcom období 04/2021-03/2023, priemerný týždenný pracovný čas, ktorý zjavne presahuje priemerný týždenný pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky, za splnenia ktorých majú jednotlivci právo na náhradu, t.j., že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné a medzi týmto porušení a škodou, spôsobenou poškodením jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť. Článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES predstavuje právnu normu Únie, ktorá jednotlivcom priznáva práva a teda prvá podmienka, týkajúca sa existencie práva na náhradu škody vo veci samej je splnená. Porušením práva Únie je dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti. Z judikatúry Súdneho dvora jasne vyplýva, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe počas ktorých jednotlivec je fyzicky prítomný na pracovisku je súčasťou pojmu „pracovný čas“ v zmysle Smernice 2003/88 Je zrejmé, že existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie (čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES) a vzniknutou škodou, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, dodržaný.

76.Dokazovaním bolo preukázané, že služobný čas hasičov a teda aj žalobcu je rozvrhnutý na 24-hodinové pracovné zmeny, ktoré sú formálne rozdelené na výkon služby a služobnú pohotovosť, kedy služobná pohotovosť nie je započítavaná do fondu pracovného času. Čo sa formálne javí, že jeho služobný (pracovný) čas nepresahuje 48 hodín týždenne. Dôvodom je, že vnútroštátna právna úprava zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore do služobného (pracovného) času hasiča nezarátava čas služobnej pohotovosti. Nezapočítavanie služobnej pohotovosti do fondu pracovného času sa potom nevyhnutne premieta do skutočnosti, že formálne síce odpracuje priemerne menej než 48 hodín týždenne, avšak v skutočnosti jeho priemerný týždenný pracovný čas úplne pravidelne presahuje maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) Smernice. Uvedeným dlhodobo zaužívaným mechanizmom potom dochádza k rozporu vnútroštátnej právnej úpravy Zákona o HaZZ s článkom 2 ods. 1 Smernice, nakoľko služobná pohotovosť nie je považovaná za pracovný čas a odpracované hodiny služobnej pohotovosti nie sú hasičom započítavané do pracovného času. Je nepochybné, že ak žalovaný nie je schopný zabezpečiť 48 hodinový priemerný týždenný pracovný čas v rámci stanoveného referenčného obdobia, dostáva sa do rozporu s požiadavkou čl. 6 písm. b) Smernice. Porušenie uvedených ustanovení tak zakladá zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú porušením únioného práva žalobcu. Podľa judikatúry ESD týkajúcej sa priamo škôd vznikajúcich hasičom pre nerešpektovanie 48 hodinovej pracovnej doby podľa Smernice, treba pod škodou rozumieť škodu, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol max. týždenný pracovný čas upravený smernicou rešpektovaný. Nerešpektovaním smernice vznikla žalobcovi ujma. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalovaného nároku, žalobou uplatnený nárok je pri absencii explicitnej vnútroštátnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Únie jednotlivcovi potrebné posudzovať analogicky podľa §11-§13 Občianskeho zákonníka, upravujúce nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje aj v peniazoch;

77.Žalobca svoj nárok na náhradu škody spája s odňatím práva na odpočinok, so zásahom do voľného času tráveného s rodinou, preto súd posudzoval tento nárok ako nemajetkovú ujmu. Peňažné zadosťučinenie súd žalobcovi priznal, pretože mal za to, že v tomto konkrétnom prípade nie je morálne zadosťučinenie postačujúce a bolo preukázané, že neoprávneným zásahom skutočne došlo k zásahu do jeho práv v značnej intenzite. Z textu Smernice č. 2003/88/ES vyplýva, že v záujme zamedzenia výskytu pracovných úrazov a chorôb z povolania bolo jej cieľom zaviesť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany, ktorý cieľ sa nemal podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku, pričom pojem odpočinok sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. dňoch, hodinách, resp. ich častiach, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe, ani spolupracovníkom alebo iným osobám, a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie. Niet pochýb o tom, že počas pracovnej pohotovosti žalobcu na pracovisku tento nemôže voľne disponovať so svojim časom, nemôže pracovisko opustiť, venovať sa sebe, rodine, oddychovať, regenerovať svoje sily, t.j. nemôže využívať tento čas pre seba a tým reálne napĺňať únioným právom priznané právo na odpočinok, zotavenie a nutnú regeneráciu, teda právo na odpočinok bolo u žalobcu permanentne niekoľko rokov (od roku 2021) porušované, napriek tomu, že plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života. Žalobca je príslušníkom HaZZ, vykonáva náročnú prácu tak po stránke fyzickej aj psychickej a jeho práca, ako vyškoleného, v danom odbore vysokoškolsky vzdelaného a napriek svojmu veku už tak odborne zdatného príslušníka zboru je pre celú spoločnosť nepochybne prínosom. Dokazovaním bol preukázaný zásah do osobnosti žalobcu, spôsobený tým, že v rozhodnom období pracoval priemerne viac ako 48 hodín týždenne (a súčasne viac ako 40 hodín týždenne podľa § 85 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z.z.), keďže v rozpore s čl. 2 ods. 1 smernice 2003/88/ES mu odpracované hodiny určenej služobnej pohotovosti neboli započítané do odpracovaného času, pretože žalovaný nedostatočne transponovanú Smernicu do relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy. V dôsledku porušovania práva EÚ na strane žalobcu nebol vytváraný dostatočný priestor na jeho odpočinok, oddych, záľuby, možnosť byť svojej manželke nápomocný pri výchove maloletého syna, kedy manželka pochádza zo K. a v mieste ich terajšieho bydliska nemala v blízkosti svojich príbuzných, mal tiež obmedzenú možnosť udržiavať, rozvíjať priateľské, resp. rodinné vzťahy a venovať sa svojím záľubám najmä športu, ktorému sa venoval odmalička v záujme zlepšenia kvality života a zdravia. K takýmto zásahom pritom dochádzalo u žalobcu dlhodobo (od nástupu do zboru) a z výpovede žalobcu vyplýva, že aj naďalej dochádza. V prejednávanom prípade sa síce nejedná o vedúceho zamestnanca, ale o zaradenie žalobcu ako hasiča záchranára, ktorý má ukončené vysokoškolské vzdelanie hasičského zamerania s titulom A. a snaží sa naďalej kariérne napredovať, má absolvované aj početné odborné školenia a kurzy. Za negatívny zásah

do súkromia, práva na zdravie a na odpočinok je tak satisfakčnou suma priznanej nemajetkovej ujmy 2500,- Eur (bližšie odôvodnenie priznaného nároku aj v bode 73). Súd po zohľadnení všetkých okolností súdeného prípadu, vzhľadom na závažnosť následku a rozhodovaciu prax súdov takto priznanú výšku nemajetkovej ujmy považoval za primeranú a spôsobilú zabezpečiť účinné zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy. V prevyšujúcej časti nároku vrátane príslušenstva žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd dospel k záveru, že u žalobcu nedošlo k takému narušeniu medziľudských vzťahov, rodinného života, resp. jeho zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovalo priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo vyššom resp. ním žiadanom rozsahu.

78.Čo sa týka úrokov z omeškania súd tieto žalovanému nepriznal. V prípade nemajetkovej ujmy vzniká povinnosť túto uhradiť až dňom právoplatného rozhodnutia príslušného súdu, a teda povinný sa môže dostať do omeškania až v prípade nesplnenia súdom uloženej povinnosti (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/185/2011). Z uvedených dôvodov súd žalobcovi úrok z omeškania ako nedôvodný nepriznal a žalobu v časti uplatneného príslušenstva zamietol.

79.Záverom súd poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 241/07 zo dňa 18. 09. 2008). Súd preto nepovažoval za potrebné zaoberať sa tvrdeniami strán sporu, ktoré nie sú právne relevantné a nemajú rozhodujúci význam pre rozhodnutie súdu o žalobe.

80.Podľa § 232 ods. 3 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (,,CSP“) lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Na základe uvedeného ust. súd žalovaným 1/ a 2/ určil lehotu na plnenie v rozsahu 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a to na základe súhlasného vyjadrenia sporových strán k dĺžke lehoty na plnenie.
81.O nároku na náhradu trov konania žalobcu súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 a ust. § 255 ods.1 CSP, podľa zásady pomeru úspechu vo veci. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V takomto prípade nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže v danom prípade je úspech žalobcu závislý iba od úvahy súdu, súd považoval žalobcu vo veci za v plnom rozsahu, t.j. rozsahu 100 % úspešného, avšak iba z prisúdenej sumy, t.j. sumy 2500,- Eur. Preto súd rozhodol tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.
82.Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku j e p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Trenčíne.
Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.